

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 011-01/18-01/01
URBROJ: 507-04/01-18-22

Zagreb, 4. rujna 2018.

MINISTARSTVO UPRAVE
n/p Lovre Kuševića, ministra

VEZA: Klasa: 011-01/18-01/39; Urbroj: 515-01/5-18-38

**PREDMET: Nacrt prijedloga zakona o financiranju političkih
aktivnosti, izborne promidžbe i referendum
- Očitovanje na Nacrt, dostavlja se -**

Poštovani,

nastavno na dostavljen Nacrt prijedloga zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum (dalje: Nacrt), Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (dalje: Državno izborno povjerenstvo) dostavlja očitovanje, kako slijedi:

1. Općenito:

1.1. S ciljem otklanjanja nejasnoća te radi bolje preglednosti i lakše primjene odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum (dalje: Zakon), predlaže se Nacrt sadržajno podijeliti na način da se prvi dio Zakona odnosi na redovito godišnje financiranje, drugi dio na financiranje izborne promidžbe, treći na financiranje referendumske aktivnosti te četvrti na prekršajne odredbe na način da iste budu podijeljene, ovisno o tome da li se odnose na povrede odredbi Zakona vezano uz redovito godišnje financiranje, izbornu promidžbu ili financiranje referendumske aktivnosti.

1.2. Ističe se nužnost uspostave funkcionalnog Registra nezavisnih zastupnika i nezavisnih vijećnika te se predlaže se Nacrtom navedeno propiše na sljedeći način: „*Registar političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih članova vodi ministarstvo nadležno za poslove uprave.*“

1.3. Predlaže se u cijelom tekstu Nacrta:

- na odgovarajući način uvrstiti izbore koji su propisani Zakonom o lokalnim izborima kao posebna vrsta izbora, a koji su u Nacrtu izostavljeni kod nabiranja svih izbora ili navođenja pojedine vrste izbora, i to u punom nazivu tih izbora: „izbori za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno hrvatskoga naroda“

- ujednačiti izričaj koji glasi: „dužni su dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav“.

2. Očitovanje u odnosu na pojedine članke:

Uz članak 1.

Predlaže se u stavku 4. riječi „pružanje usluga ili davanje proizvoda“, zamijeniti riječima „primanje usluga ili primanje proizvoda“, radi usklađenja stavka 4. sa stavkom 3.

Uz članak 3.

Predlaže se u podstavku 3. brisati riječi „gradonačelnika Grada Zagreba“, budući da Zakon o lokalnim izborima ne propisuje distinkciju te vrste izbora u odnosu na izbore za gradonačelnike i zamjenike gradonačelnika drugih gradova.

Predlaže se da se u podstavak 5. doda dio: „Vlastitim sredstvima političke stranke smatraju se sredstva koja jedna ili više političkih stranaka koje su predložile zajedničku listu, uplate na poseban račun za financiranje izborne promidžbe.“

Predlaže se da podstavak 8., radi jasnoće, glasi: „donacije znače uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku i nezavisnom vijećniku za njihov politički rad, odnosno političkoj stranci, neovisnoj listi, listi grupe birača i kandidatu za financiranje izborne promidžbe, te organizacijskom odboru za financiranje referendumske promidžbe.“

Uz članak 6.

Predlaže se stavak 1. i 2. izmijeniti tako da glasi:

„(1) Političke stranke koje su ostvarile mandate u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici imaju pravo na sredstva iz državnog proračuna, pod uvjetima propisanim člankom 8. stavkom 1. ovoga Zakona.

(2) Političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice i nezavisni članovi imaju pravo na sredstva iz proračuna jedinice, pod uvjetima propisanim člankom 8. stavkom 1. ovoga Zakona.“

Uz članak 9.

Predlaže se članak 9. premjestiti iza članka 5., radi lakšeg planiranja proračunskih sredstava, bilo da je riječ o državnom proračunu, bilo da je riječ o proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 10.

Budući da je iz stavka 4. izostavljen „nezavisni zastupnik“, predlaže se stavak 4. izmijeniti tako da glasi:

„Ako nezavisni zastupnik, odnosno nezavisni vijećnik u propisanom roku nije otvorio poseban račun za redovito godišnje financiranje ili nije dostavio pisanu obavijest s podacima o broju računa Odboru za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora, odnosno predstavničkom tijelu jedinice samouprave, sukladno članku 13. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora, odnosno jedinica lokalne samouprave nisu mu dužni isplatiti sredstva za redovito godišnje financiranje za razdoblje u kojem poseban račun nije bio otvoren ili nije bila dostavljena pisana obavijest s podacima o broju računa Odboru za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora, odnosno predstavničkom tijelu.

Držano izborno povjerenstvo predlaže da se dodati nove stavke koji bi glasili:

(5) *Unos u informacijski sustav za redovito godišnje financiranje godišnjeg financijskog izvještaja te polugodišnjeg izvješća o donacijama, uvjet je za isplatu sredstava za redovito godišnje financiranje iz državnog proračuna, odnosno iz proračuna jedinice, u skladu sa odredbama ovog Zakona.*

(6) *Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora, odnosno predstavničko tijelo jedinice, ispunjenje obveze iz stavka 1. ovog članka utvrđuje putem objavljenih podataka na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva.*

(7) *Ako subjekti redovitog nadzora koji nisu ispunili obveze iz stavka 1. ovog članka, a iste obveze ispune nakon donošenja odluka iz stavka 3. ovoga članka, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora, odnosno predstavničko tijelo jedinice, dopunom odluka iz stavka 3. ovog članka, i tim će subjektima redovitog nadzora rasporediti sredstva za redovito godišnje financiranje u kalendarskoj godini u kojoj je donesena odluka.*

(8) *Subjektima redovitog nadzora koji nisu ispunili obveze iz stavka 1. ovog članka, tijekom kalendarske godine, ne mogu se isplatiti sredstva za redovito godišnje financiranje za tu kalendarsku godinu.*

Uz članak 11.

Predlaže se za povredu članka 11. propisati prekršajnu sankciju.

Uz članak 17.

Predlaže se dodati stavak kojim bi se propisalo trošenje sredstava za vrijeme mirovanja mandata nezavisnog zastupnika odnosno nezavisnog vijećnika.

Uz članak 21.

Predlaže se u stavku 2. izostaviti riječi: „odnosno računu koji ne podliježe naplati“.

Uz članak 28.

Predlaže se u trećem redu stavka 1. iza riječi „primitku donacija,“ izostaviti veznik „a“ te dodati riječi „političke stranke,“.

Uz članak 29.

Predlaže se da se stavci 1. i 2. izmjene na način:

(1) Ukupna vrijednost donacija fizičke osobe kandidacijskoj listi ili kandidatu ne smije prelaziti iznos od 30.000,00 (trideset tisuća) kuna na pojedinim izborima.

(2) Ukupna vrijednost donacija pravne osobe ne smije prelaziti iznos od:

-200.000(dvjesto tisuća) kuna stranačkoj listi na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, na izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske, te pojedinom kandidatu na izborima za Predsjednika Republike Hrvatske

-100.000 (sto tisuća) kuna pojedinoj neovisnoj listi i pojedinom kandidatu za zastupnika pripadnika nacionalnih manjina kojeg su kandidirali birači i udruge nacionalni manjina

na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, te pojedinoj listi grupe birača na izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske

-30.000 (trideset tisuća) stranačkoj listi, listi grupe birača i pojedinom kandidatu na izborima na lokalnoj i područnoj razini.

Ako bi se usvojilo gore navedeno tada bi trebalo brisati stavak 3.

Ako se i dalje ostaje pri istom rješenju tada treba voditi računa da se donacije za izbornu promidžbu uplaćuju isključivo na poseban račun otvoren za financiranje izborne promidžbe. Iz predloženog stavka nije jasno kako bi se ograničenje iznosa donacije za financiranje izborne promidžbe odnosilo na svaku pojedinu političku stranku u koaliciji, uzimajući u obzir da iste nemaju otvorene posebne račune za financiranje izborne promidžbe na koje bi mogle primiti donacije za financiranje izborne promidžbe.

Uz članak 30.

Predlaže se u stavku 1. dodati da na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata za zastupnika pripadnika nacionalnih manjina otvara politička stranka koja ga je kandidirala.

Predlaže se rečenicu iz stavka 2. koja glasi: „**Povrat sredstava u iznosu koje je prema međusobnom sporazumu bila dužna podmiriti pojedina politička stranka, može se izvršiti uplatom na središnji račun političke stranke koja je podmirila zajedničke troškove i navedena uplata ne smatra se donacijom.**“ brisati u ovom stavku, te je na odgovarajući način unijeti u članak 34.

Uz članak 32.

Predlaže se za povredu članka 32. propisati prekršajnu sankciju.

Uz članak 39.

Predlaže se iz stavaka 2. i 3. izostaviti riječi: „odnosno računu koji ne podliježe naplati“, a iz stavka 4. izostaviti riječi: „i primatelja“, te veznik i broj: „i 3.“, radi ujednačavanja s člancima 62., 77. i 79.

Uz članak 50.

Predlaže se u stavku 2. iza riječi „donijeti“, dodati riječi „godišnji program rada i financijski plan za godinu u kojoj su izabrani“.

Uz članak 52.

Predlaže se u stavku 3. podstavku 1. definirati da li se program rada za mandatno razdoblje dostavlja/unosi u informacijski sustav svake godine ili je to potrebno učiniti samo na početku mandata nezavisnog zastupnika, odnosno nezavisnog vijećnika.

Predlaže se iz stavka 3. podstavka 2. izostaviti riječi: „odnosno računu koji ne podliježe naplati“.

Iako je na radnoj grupi dogovoreno da stavak 4. nije dio godišnjeg financijskog izvještaja, isto je i dalje naznačeno u Nacrtu. Ako se na navedenom i dalje inzistira tada je potrebno propisati novi obrazac, budući da sredstva koja politička stranka uplati stranačkim kandidatima, za samu političku stranku nisu *primljene donacije* nego *dane donacije*. Navedeno se odnosi i na donacije

na račune subjekata koji su izravno ili neizravno povezani s političkom strankom ili su pod njezinom kontrolom.

Smatramo potrebnim istaknuti da nije propisan način dostave/unosa godišnjeg financijskog izvještaja za vrijeme mirovanja mandata, kada je ostao otvoren poseban račun nezavisnog zastupnika, odnosno nezavisnog vijećnika. Predlaže se navedeno propisati posebnim stavkom ovog članka.

Uz članak 55.

Omogućavanjem objave godišnjih financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih vijećnika na internetskim stranicama Državnog izbornog povjerenstva biti će omogućen transparentan uvid u objavljene podatke na jedinstvenom mjestu, čime će se ujedno olakšati praćenje političkog financiranja od strane javnosti. Slijedom navedenog, upitna je svrsishodnost dostave izvješća o obavljenom nadzoru godišnjeg financijskog poslovanja i godišnjih financijskih izvještaja političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih vijećnika Hrvatskom saboru, tim više što i Državni ured za reviziju dostavlja godišnje izvješće o obavljenoj reviziji političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i nezavisnih vijećnika Hrvatskom saboru.

Uz članak 58.

Predlaže se iz stavka 1. izostaviti dio rečenice koji glasi: „kojima se sredstva za financiranje izborne promidžbe uplaćuju na njihov poseban račun“ kako se ne bi tumačilo da subjekti nadzora koji nisu imali uplata na poseban račun ne moraju niti dostaviti/unositi u informacijski sustav Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe.

Uz članak 59.

Predlaže se za povredu članka 59. propisati prekršajnu sankciju.

Uz članak 61.

U stavku 1. iza riječi promidžbu, dodati sve izbore osim izbora za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i njihove zamjenike, te za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno hrvatskoga naroda i za članove predstavničkih tijela jedinica samouprave

Zbog velikog broja subjekata nadzora predlaže se da se rok za objavu izvješća o provedenom nadzoru izborne promidžbe na izborima za općinske načelnike, gradonačelnike, župane i njihove zamjenike, te za zamjenike općinskih načelnika, gradonačelnika i župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina, odnosno hrvatskoga naroda i za članove predstavničkih tijela jedinica samouprave produži sa 60 dana na 120 dana od dana objave konačnih rezultata izbora.

Uz članak 62.

U odnosu na javnu objavu financijskih izvještaja u zakonu bi trebalo odrediti i opseg osobnih podataka nezavisnih zastupnika, nezavisnih vijećnika i kandidata koji se objavljuje.

S obzirom da se navedeni financijski izvještaji trebaju trajno objavljivati na internetskim stranicama Državnog izbornog povjerenstva, radi osiguranja primjerene primjene načela obrade osobnih podataka iz čl. 5. Opće uredbe o zaštiti podataka (EU 2016/679), a sukladno svrsi

obrade podataka iz čl. 86. Nacrta, potrebno je očitovanje Agencije za zaštitu osobnih podataka o tome kako postupati s mogućim zahtjevima ispitanika u pogledu ostvarivanja njihovih prava iz čl. 12. do 22. Opće uredbe o zaštiti podataka (EU 2016/679) odnosno da li je potrebno uvesti ograničenje prava ispitanika sukladno čl. 23. Opće uredbe.

Uz članak 63.

U odnosu na stavak 9. i javnu objavu rješenja o administrativnoj sankciji na internetskim stranicama Državnog izbornog povjerenstva, treba specificirati koji se osobni podaci javno ne objavljuju kao i koji je rok javne objave navedenog rješenja.

Ako se rješenja trajno objavljuju, radi osiguranja primjerene primjene načela obrade osobnih podataka iz čl. 5 Opće uredbe o zaštiti podataka (EU 2016/679), a sukladno svrsi obrade podataka iz čl. 86. Nacrta, potrebno je očitovanje Agencije za zaštitu osobnih podataka kako postupati s mogućim zahtjevima ispitanika u pogledu ostvarivanja njihovih prava iz čl. 12 do 22 Opće uredbe o zaštiti podataka (EU 2016/679) odnosno da li je potrebno uvesti ograničenje sukladno čl. 23. Opće uredbe.

Uz članak 64.

Državno izorno povjerenstvo protivi se predloženom rješenju iz članka 64. Nacrta prijedloga zakona te smatra da isto ne odražava stavove GRECO-a, zagovara nejednakost kažnjavanje subjekata nadzora za iste povrede zakona.

Predloženo rješenje uz članak 10. ovog Očitovanja obuhvaća preporuke GRECO-a, u kojima se navodi „da se uspostave, uz postojeće kaznene sankcije, a) fleksibilnije sankcije koje se odnose na povredu propisa o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, uključujući administrativne sankcije i b) učinkovite, razmjerne i odvraćajuće sankcije za kršenje postojećih propisa...“ i stajalište Ustavnog suda Republike Hrvatske, izraženog u Odluci broj U-I-2986/2013 („Narodne novine“ broj 2/14), kojim upozorava na potrebu stroge razmjernosti, kumulativnog (administrativnog i prekršajnog) sankcioniranja subjekata nadzora za iste povrede zakona, ali i na neprihvatljivost propisivanja administrativnih sankcija iza kojih bi se zapravo krila (još jedna) prekršajna kazna.

U daljnjem tekstu Državno izorno povjerenstvo obrazlaže iz kojih razloga smatra predloženo rješenje za izricanje administrativnih sankcija iz navedenog članka 64. Nacrta prijedloga zakona, neosnovanim, nesvrshodnim i u praksi neprovedivim.

Novčani iznos koji subjekt nadzora, kojemu je izrečena administrativna sankcija gubitka prava na redovito godišnje financiranje iz proračuna, gubi ako u roku od 15 dana od dana primitka administrativne sankcije privremene obustave isplate sredstava iz proračuna ne ispunji svoju obvezu iz članka 52., odnosno članka 21. Nacrta prijedloga zakona, je neznatan i nerazmjeran svrsi koja se namjerava postići propisivanjem navedenih administrativnih sankcija.

Primjerice jedan subjekt nadzora npr. nezavisni vijećnik ostvario je pravo na sredstva iz proračuna jedinice lokalne samouprave u ukupnom iznosu od 1.000,00 kuna na godišnjoj razini te je sa dostavom godišnjeg financijskog izvještaja kasnio ukupno 17 dana. Sukladno članku 64. stavku 3. Nacrta prijedloga zakona, navedeni subjekt nadzora za utvrđenu povredu Zakona gubi pravo na sredstva iz proračuna jedinice lokalne samouprave u ukupnom iznosu **od 85,00 kuna.**

Pri tome je potrebno upozoriti da bi ukupan trošak samo dostave navedenih administrativnih sankcija subjektu nadzora i jedinici lokalne samouprave, koja je dužna postupiti po navedenim sankcijama, iznosio **cca 48,00 kuna.**

Također je za primijetiti da iz navedenog predloženog rješenja nije razvidno do kada traje izrečena administrativna sankcija gubitka prava na redovito godišnje financiranje iz proračuna. Traje li navedena sankcija samo za godinu u kojoj je npr. godišnji financijski izvještaj trebao biti dostavljen ili traje li sve dok isti ne bude dostavljen Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu.

Nadalje, Državno izborno povjerenstvo ne podržava niti predloženo rješenje iz stavka 5. navedenog članka u skladu s kojom bi za istu povredu Zakona, političkim strankama koje nisu zastupljene u Hrvatskome saboru, već samo u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave (dalje: jedinica samouprave), bila izrečena administrativna sankcija privremene obustave isplate sredstava iz proračuna, odnosno gubitka prava na redovito godišnje financiranje iz proračuna **svih** jedinica u kojima je odnosna politička stranka zastupljena, dok bi politička stranka koja je zastupljena i u Hrvatskome saboru i u predstavničkim tijelima jedinica samouprave, gubila pravo **samo** na sredstva iz državnog proračuna.

Primjerice jedna politička stranka zastupljena je i u Hrvatskom saboru i u predstavničkom tijelu jedinica samouprave. Politička stranka koja ima jednog zastupnika u Hrvatskome saboru ostvarila je pravo na sredstva iz državnog proračuna u iznosu od 349. 828,38 kuna na godišnjoj razini. Ista je kasnila 17 dana sa dostavom godišnjeg financijskog izvještaja iz članka 52. Nacrta prijedloga zakona te će u skladu sa člankom 64. stavkom 3. Nacrta prijedloga zakona biti izrečena administrativna sankcija gubitka prava na redovito godišnje financiranje samo iz **državnog proračuna** u iznosu od **29. 736,00** kuna, dok će ista i dalje ostvarivati pravo na naknadu za redovito godišnje financiranje iz proračuna jedinica samouprave u čijim predstavničkim tijelima je zastupljena.

Nadalje, druga politička stranka zastupljena je npr. u 147 predstavničkih tijela jedinica samouprave, na način da u svakoj od tih jedinica ima po jednog člana, ali ista nije zastupljena i u Hrvatskome saboru. Politička stranka u svakoj jedinici lokalne samouprave za jednog člana ostvarila je pravo na sredstva iz proračuna tih jedinica npr. u iznosu od 3. 000,00 kuna na godišnjoj razini. Ista je kasnila 17 dana sa dostavom godišnjeg financijskog izvještaja iz članka 52. Nacrta prijedloga zakona te joj je izrečena administrativna sankcija gubitka prava na redovito godišnje financiranje iz svih 147 proračuna jedinica lokalne samouprave, u ukupnom iznosu od **37. 485,00** kuna.

Iz navedenog primjera proizlazi da bi rješenje predloženo člankom 64. stavkom 5. Nacrta moglo imati za posljedicu neravnopravan položaj političkih stranka ovisno o tome jesu li iste zastupljene u Hrvatskom saboru i/ili u predstavničkim tijelima jedinica samouprave, s obzirom da bi politička stranka koja je zastupljena samo u predstavničkom tijelu jedinica samouprave mogla biti za istu povredu Zakona sankcionirana i većom novčanom kaznom, u odnosu na političku stranku koja je zastupljena i u Hrvatskom saboru i u predstavničkom tijelu jedinica samouprave.

Primjer, ako politička stranka koja je zastupljena u 250 jedinica samouprave ne dostavi godišnji financijski izvještaj u skladu sa odredbama Nacrta prijedloga zakona, u tom slučaju bi Državno izborno povjerenstvo bilo dužno donijeti administrativnu sankciju privremene obustave isplate naknade troškova iz proračuna za svaku pojedinu jedinicu u kojoj je navedena politička stranka zastupljena. Ako ista stranka u roku od 15 dana od dana primitka navedene sankcije ne bi ispunila svoju obvezu (ne dostavi godišnji financijski izvještaj) Državno izborno povjerenstvo bilo bi dužno donijeti i administrativnu sankciju gubitka prava na redovito godišnje financiranje za svaku pojedinu jedinicu u kojoj je navedena politička stranka zastupljena.

Također potrebno uzeti u obzir da Nacrt ne propisuje obvezu jedinicama samouprave da dostave svoje odluke o raspoređivanju sredstava za redovito godišnje financiranje Državnom izbornom povjerenstvu stoga je nejasno na koji način će Državno izborno povjerenstvo doći do navedenih odluka budući da jedinice samouprave nisu niti dužne dostaviti iste. Dosadašnja praksa je pokazala da jedinice samouprave nisu spremne na dostavu istih.

Može se zaključiti da bi provedba obveza koje se nameću novim sustavom provođenja administrativnih sankcija za redovito godišnje financiranje prvenstveno rezultirala povećanjem troškova provedbe nadzora financiranja uključujući i potrebno povećanje broja službenika u Državnom izbornom povjerenstvu za provedbu nadzora financiranja, dok bi sama svrha administrativnih sankcija izostala.

U odnosu na stavak 7. Nacrta i javnu objavu rješenja o administrativnoj sankciji na internetskim stranicama Državnog izbornog povjerenstva, treba specificirati koji se osobni podaci javno ne objavljuju kao i koji je rok javne objave navedenog rješenja.

Ako se rješenja trajno objavljuju, radi osiguranja primjerene primjene načela obrade osobnih podataka iz čl. 5 Opće uredbe o zaštiti podataka (EU 2016/679), a sukladno svrsi obrade podataka iz čl. 86. Nacrta, potrebno je očitovanje Agencije za zaštitu osobnih podataka kako postupati s mogućim zahtjevima ispitanika u pogledu ostvarivanja njihovih prava iz čl. 12 do 22 Opće uredbe o zaštiti podataka (EU 2016/679) odnosno da li je potrebno uvesti ograničenje sukladno čl. 23. Opće uredbe.

Uz članak 65.

Predlaže se za povredu članka 65. u dijelu obveze izvještavanja Državnog izbornog povjerenstva o Predstavniku koji je ovlašten predstavljati i zastupati Organizacijski odbor, propisati prekršajnu sankciju.

Uz članak 68.

Predlaže se razmotriti da se u stavku 4. riječi „glasi na Organizacijski odbor“ zamijene riječima „glasi na Predstavnika Organizacijskog odbora“, budući da Predstavnik Organizacijskog odbora otvara poseban račun za financiranje referendumskih aktivnosti.

Uz članak 73.

Predlaže se za povredu stavaka 1. i 3. propisati prekršajnu sankciju.

Uz članak 74.

Predlaže se za povredu stavaka 1. propisati prekršajnu sankciju.

Uz članak 79.

Predlaže se, radi jasnoće, u stavku 2. ponoviti rok kako je to opisano u članku 74.

Predloženi obrazac Financijskog izvještaja o financiranju referendumske aktivnosti iz stavka 4. koristi se kod redovitog godišnjeg financiranja u sustavu jednostavnog knjigovodstva, te smatramo potrebnim propisati novi obrazac navedenog izvještaja.

Predlaže se brisati dosadašnji stavak 4. i isto propisati na način „Obrazac i način unosa Financijskog izvještaja o financiranju referendumske aktivnosti, s propisanim sastavnim dijelovima iz stavka 3. ovog članka, u informacijski sustav za nadzor financiranja, uz prethodnu suglasnost Državnog izbornog povjerenstva, propisuje ministar financija pravilnikom.

U odnosu na javnu objavu financijskih izvještaja trebalo bi se odrediti i o opsegu osobnih podataka predstavnika Organizacijskog odbora koji se objavljuju.

S obzirom da se navedeni izvještaj treba trajno objavljivati na internetskim stranicama Državnog izbornog povjerenstva, potrebno je očitovanje Agencije za zaštitu osobnih podataka kako postupati s mogućim zahtjevima ispitanika u pogledu ostvarivanja njihovih prava iz čl. 12 do 22 Opće uredbe o zaštiti podataka (EU 2016/679) odnosno da li će se uvesti ograničenje sukladno čl. 23. Opće uredbe.

Uz članak 80.

Predlaže se za povredu članka 80. propisati prekršajnu sankciju.

Uz članak 81.

Predlaže se u stavku 1. podstavak 9. donacije iz neimenovanih (anonimnih) izvora definirati na način na koji su donacije iz neimenovanih (anonimnih) izvora propisane člankom 46. stavkom 2.

„Zabranjuju se donacije iz neimenovanih (anonimnih) izvora. Donacijama iz neimenovanih (anonimnih) izvora smatraju se donacije za koje u trenutku uplate donacije nisu poznati podaci o donatoru i to:

- ime i prezime odnosno naziv i adresa fizičke, odnosno pravne osobe ili
- ime i prezime, odnosno naziv i osobni identifikacijski broj fizičke, odnosno pravne osobe.“

Uz članak 86.

Predlaže se, radi osiguranja pravne sigurnosti i transparentnosti, da se odredbe o zaštiti osobnih podataka vezanim za nadzor nad redovnim financiranjem, financiranjem izborne promidžbe i financiranjem referendumske aktivnosti podrobnije propišu ovim zakonom (npr. u pogledu voditelja obrade podataka i primatelja, ograničenja prava ispitanika), a ne da se ostavi paušalna tvrdnja iz st. 6. da će se na obradu osobnih podataka sadržanih u informacijskom sustavu za nadzor financiranja primjenjivati i propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka ostavlja nepotrebnu pravnu prazninu. Tim više što je i člankom 37. Ustava Republike Hrvatske propisano da se zakonom uređuje zaštita osobnih podataka.

Razrađivanje bitnih aspekata zaštite osobnih podataka kao što je npr. eventualno uvođenje ograničenja prava ispitanika ne bi trebalo ostaviti pravilnicima koji će se donijeti temeljem ovog Nacrta koji su u svojoj biti samo provedbene i tehničke naravi (osim kod pravilnika iz čl. 28. st. 2 Nacrta).

Također, u odnosu na st. 7. smatramo da trajna objava izvješća ne opravdava pobrojane svrhe obrade osobnih podataka s obzirom na rokove zastare izricanja administrativnih i prekršajnih sankcija te predlaže svrhe obrade dopuniti.

Uz članak 87.

Ovim prijedlogom Zakona u stavku 1. podstavcima 6., 14., 15., 16., 17., 23. i 25. predlaže se da se za povrede zakona za koje je istovremeno predviđena i administrativna i prekršajna sankcija, prekršajne sankcije izriču samo onda ako za isto djelo nije izrečena administrativna sankcija.

To znači da bi, primjerice, politička stranka koja ne sudjeluje u vlasti i ne prima novac iz proračuna, za određenu povredu zakona bila prekršajno dogovorna i dobila novčanu kaznu, u većini slučajeva u mnogo većem iznosu od novčane uskrate kao administrativne sankcije koja bi bila za tu istu povredu izrečena političkoj stranci koja sudjeluje u vlasti i prima novac iz proračuna, a izricanjem administrativne sankcije bila bi oslobođena prekršajne odgovornosti i kazne.

Uzimajući u obzir navedeno, **Državno izborno povjerenstvo ne podržava predloženo rješenje vezano uz izricanje administrativnih sankcija, budući da je razvidno da bi isto dovelo do nejednakog kažnjavanja subjekata nadzora financiranja za istu povredu Zakona.**

Uz članak 94.

Predlaže se propisati da je ovlašteni tužitelj za prekršaj iz članka 91. Ministarstvo uprave, a za prekršaj iz članka 92. Ministarstvo financija.

Uz članak 96.

Predlaže se dodati novi stavak koji glasi: „Prvi godišnji financijski izvještaji, zajedno s propisanim prilogima koji se dostavljaju Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, odnose se na 2019. godinu.“

Uz članak 98.

Predlaže se rok za izdavanje lozinke za ulaz informacijski sustav za nadzor financiranja, produžiti na 60 dana.

Predlaže se dodati nove stavke koji bi glasili:

„Godišnji financijski izvještaji za 2018., zajedno s propisanim prilogima dostavlja se sukladno odredbama dosadašnjeg Zakona.“

S poštovanjem,

